

HET BERGSE PAD IN DE MIST - excursie 7 oktober 1978

Het is nog pikdonkere nacht als de wekker afloopt. Wat een onzinnige onderneming. Ik moet mijn warme bed snel ontvluchten, anders gaat de excursie subiet de mist in. Dat gaat ie trouwens toch, blijkt even later, als we buiten lopen. Een dichte mist zelfs. Desondanks spoeden we ons naar de afgesproken verzamelplaats. Maar als we om precies 7 uur bij de kerk in Ankeveen aankomen, blijkt de parkeerplaats ingenomen door een nog rustig slapende kermis. Dat geeft weliswaar enige onvoorziene problemen, maar die laten zich gelukkig gemakkelijker oplossen dan de mist. En dan constateren we dat we ondanks die weinig goeds belovende, nog altijd zeer dichte nevel, toch met ons vijftienen zijn, waaronder twee officiële en één onofficiële terzake kundige excursieleider. En daar gaan we dan, de mist in.

Wat het oog aanvankelijk tekort komt, wordt via het oor aardig gecompenseerd. Langs het Bergse Pad doen Winterkoning, Roodborst en zelfs nog een Tjiftjaf driftig hun best. Een Fazant roept ons enigszins spottend vanuit een hinderlaag toe. Mezen laten zich trouwens ook niet onbetuigd. En al gauw ziet één van ons een Waterral tussen de oeverbegroeiing scharrelen. Een tijdlang observeren we de plek, maar behalve af en toe wat bewegend groen, valt er verder niets meer te zien. Jammer. Maar al wandelend langs het niet eens zo erg modderige pad valt er toch nog aardig wat te herkennen in de wazige ver-ten. Zo zijn o.a. Futen, Meerkoeften, Wilde Eenden, Slobeenden en Kuifeenden toch nog redelijk goed te onderscheiden. Een goede kijker is en blijft een uitstekend hulpmiddel op het vogelpad. Maar dan zien we iets, waar we zelfs geen kijker voor nodig hebben. Diep onder de indruk volgen onze ogen de Knobbelzwanen, die vol koninklijke gratie voorbij wieken met zovende vleugelslag, eerst drie, dan zes, dan nog een paar, oude en jonge vogels. Ze komen als betoverde wezens uit de nevel te voorschijn en schijnen er zich even later weer in op te lossen. We worden er stil van. Net zo stil als de natuur om ons heen. Die stilte wordt overigens telkens weer stukgesloten door de jagers, die op dezelfde eenden enz. azen, die wij hier met zoveel aandacht gadeslaan. Vreemde wereld. Je voelt je een beetje verdrietig, maar je weet dat het erbij hoort.

Zo langzamerhand zijn we al kijkende en luisterende bij het huisje van Evert Boeve aangekomen, waar het als altijd leeft van de vogels. We horen er o.a. de Boomkruiper, maar hij laat zich niet zien. Evenmin de Cetti's Zanger die even verderop wordt gehoord, helaas maar één maal. Maar dat zijn we al van hem gewend. Desondanks is het iedere keer weer een verrassing als hij zijn uiterst korte strofe laat horen.

Wat onwennig lopen onze gelaarsde voeten nu verder over het nieuwe betonnen fietspad. Maar beton of niet, ook hier weer een verrassing. Een grote groep Staartmezen laat zich zowel horen als zien. Het wordt een complete voorstelling, waar we lange tijd naar blijven kijken. Sierlijk zijn de silhouettes met dat lang staartje, speels de vlucht van boom naar boom. Dan zoekt het hele stel zijn heil verderop. Wij blijven nog even kijken naar het werkelijk spiegelgladde water, dat een vergelijking oproept met de naam "Spiegelpolder". Een vreemd, geheimzinnig landschap. De oevers lijken zo onbekend en dichtbij. Té dichtbij. Eén zegt: Het kán niet. Het lijkt een fata morgana.

Na de Googh, met verderop gelukkig weer ons vertrouwde modderpaadje, maar zonder bijzondere waarnemingen, dan eindelijk de Dammerkade. De verwachtingen zijn hoog gespannen. En bovendien ... de mist blijkt ineens verdwenen en een lage warme zon begroet ons. Een kikker schrikt weg voor onze voeten en plonst in het water. We gaan steeds langzamer lopen, en dat komt echt niet door het

hoge natte gras. Het is hier nu zo onbeschrijfelijk mooi! Een jonge Zwarte Stern, die nog meer bruinig dan zwart is, scheert gracieus over het water. Wat later poseert hij op een verre paal, waar hij bijna één geheel mee vormt. Ook de Buizerd die we ontdekken, zit op een paal. Een prachtig silhouet, roerloos tegen de opaalkleurige verte afstekend. Tot hij traag wegwiekt over de rietzoom, waarachter hij dan verdwijnt. We schenken onze aandacht dan maar aan de Boerenwaluw, die zich niets van het al late jaargetijde schijnt aan te trekken. Om helemaal zeker te zijn van deze toch duidelijke waarneming, bestuderen we nog even de meegebrachte vogelboeken, wat voor ongeofende beginners trouwens altijd een welkome hulp is. Je leert er nog beter door kijken. Dat geldt ook voor de wel erg ver weg zittende Kuifeenden. Eerst de afbeelding in het boek, dan nog eens door de kijker kijken, en dan is het duidelijk. Je ziet de witte vlekken aan de zijkant nu goed. Kuifeenden dus. Een hele troep bij elkaar. En Watersnippen, die ook al tamelijk massaal overvliegen. Knallen. Daar gaan onze snippen. Gelukkig wordt onze aandacht meteen weer gevangen door een vlucht Kieviten.

De ganzen die we menen te zien, blijken bij nadere beschouwing Aalscholvers te zijn, maar daarom is het schouwspel niet minder boeiend. En dan ontstaat er enige verwarring, want er worden twee waarnemingen tegelijk gedaan. Terwijl de ene helft van de excursionisten onverwacht een hele zwerm Sijsjes ziet, die wegwolkt uit de rijke vruchtdragende Elzen, zien de anderen iets gek, wat bij nadere beschouwing de Nijlganzen blijken te zijn, het "kweekprodukt" van een Ankeveense boer. Toch een aardig gezicht. Maar nog is het niet op. De ene verrassing volgt op de andere. Wat te zeggen van een paartje Sperwers? Gekscherend "beloofd" door een van de excursieleiders en dan ook nog op het psychologisch meest juiste moment waar te nemen. In trage vlucht kruisen ze ons pad en laten zich in alle volmaaktheid aanschouwen. Nog zijn we ervan onder de indruk als tot besluit plotseling een Boomvalk boven de bomen verschijnt, plagerig begeleid door een kleinere vogel. Na zoveel moois willen we eigenlijk geen van allen naar huis. Maar we zijn nu al bijna vier uur in het veld en toch eigenlijk wel moe en hongerig. Vooral de trek in koffie is erg groot.

Tegelijk met het bootje van de jagers bereiken we het eind van de Dammerkade, waar de fietsen wachten. Eén van onze tochtgenoten vraagt zich af wat voor mensen jagers eigenlijk zijn. Ex-vogelaars soms, die de vogels in de lucht niet goed konden herkennen en ze toen maar naar beneden schoten om ze beter te kunnen bekijken?

Met tegenzin nemen we afscheid van elkaar en van dit zo bijzonder mooie plekje Nederland, ons voornemende om heel gauw weer terug te komen.

Co Rotermundt